

Povodom 8. listopada, Dana neovisnosti Republike Hrvatske, u organizaciji Društva za obilježavanje grobišta u župi Vratišinec održano sjećanje na hrvatske branitelje i žrtve nacističko-komunističkog terora župe Vratišinec

Na Veliku Gospu 1947. godine pred ženom i djecom ubijen Valent Tuksar, nakon povratka s hodočašća iz Marije Bistrice

Tradicionalni okupljanjem pred spomen obilježjem hrvatskim braniteljima i žrtvama komunističkih progona i likvidacija poratnog razdoblja Drugog svjetskog rata župe Vratišinec članovi Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava, rodbina stradalih i prijatelji obilježili su Dan neovisnosti Republike Hrvatske, a vijenac kod spomen obilježja položila je i Općina Vratišinec. *Podsjećamo, nakon višegodišnjih napora rodbine likvidiranih, spomen obilježje u Vratišincu podignuto je 2008. godine, a na održanoj komemoraciji, koja je započela u 10 sati 8. listopada, spomenik je blagoslovio varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak. Prigodnim govorom prisutnima su se tada obratili i prof. dr. Zvonimir Bartolić i prof. dr. Zvonimir Šeparović, predsjednik Hrvatskog žrtvoslovnog društva, a nakon blagoslova i komemoracije biskup je u župnoj crkvi predvodio misu zadušnicu kojoj su uz rodbinu i župljane prisustvovali predstavnici desetak udruga, od „Dakse“ iz Dubrovnika do sjevernih krajeva Hrvatske.*

Ovogodišnje sjećanje na stradale započelo je u 16 sati, hrvatskom himnom, Lijepa naša domovino, koju je uz pratnju na flauti učenice Barbare Turk, otpjevao zbor župe, a završnom dijelu komemoracije kod spomen obilježja prisutni su završili pjesmom Bože čuvaj Hrvatsku.

Nakon himne nazočnima se obratio Josip Kolarić, predsjednik Društva za obilježavanje grobišta žrtava komunizma, koji je rekao: Poštovane gospođe i gospodo, uvaženi gosti! U Hrvatskoj je evidentirano više od 900 grobišta i stratišta ratnog i poratnog razdoblja. Na području Međimurske županije popisano je preko 700 žrtava od kojih se većini ne zna grob.

U masovnim stratištima: Repova šuma kod Štrigove, stratištu Sep kod Gornjeg Hrašćana u župi Macinec, stratištu Ksajpa kod Šenkovca te posljednjem obilježenom grobištu Leš u Kotoribi, nalazi se samo manji dio tih žrtava. Gdje se nalaze ostale žrtve? Dvadeset godina živimo u slobodnoj i suverenoj Hrvatskoj državi, a još uvijek nismo u potpunosti odlučni suočiti se sa istinom. Vjerojatno zato svako malo otkrivamo nova stratišta, a svjedoci bešćutnih zločina komunističkih vlastodržaca još uvijek nisu sigurni jeli vrijeme istine napokon došlo. Možda je tako i poradi činjenice da su poneki izvršitelji ili nalogodavci zločina još uvijek živi. Oni koji skrivaju istinu ili to čine njihova djeca samo pokušavaju pobjeći od nečiste savjesti, ali tu je ovo prekrasno spomen obilježje koje ih opominje i poziva na oprost i molitvu.

Poštovane gospođe i gospodo! Danas obilježavamo i Dan neovisnosti, a ovaj dan mi smo posvetili žrtvama župe Vratišinec i njihovu pravu na dostojanstven pokop, te im iskazujemo štovanje i ispravljamo ono što im je u godinama komunističke diktature bilo uskraćeno, te molimo dobrog Boga za mir njihovim dušama i snagu našoj generaciji da ljubav i praštanje prenese na buduća pokoljenja.

Nakon ukidanja Saborske komisije kao Udruga preuzeli brigu za obilježavanje grobišta

Potom se okupljenima obratio Franjo Talan, predsjednik Društva iz Varaždina koji je naglasio: - Poštovani prijatelji, evo danas, na Dan neovisnosti Republike Hrvatske, okupili smo se tu i ove godine kako bi odali počast hrvatskim braniteljima, a sjećamo se i ubijenog župnika Ivana Mađarića, križovljanskog župnika, rodom iz ove župe, kao i ovih žrtava tu upisanih poubijanih od komunističkog terora nakon Drugog svjetskog rata. Eto ulazimo u 12 godinu rada Društva za obilježavanje grobišta koje smo osnovali 20. rujna, danas već davne 2000. godine. Naime te godine, uslijed promjena vlasti, zamro je rad tadanje Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava koja je s radom započela 1992. godine, a potkraj dvadesetog stoljeća, osnivanjem Istraživačkih središta Komisije aktivnije se počinju prikupljati podaci o žrtvama i na području sjeverne Hrvatske, odnosno Varaždinske i Međimurske županije. Tako je na ovom području do ukidanja Komisije evidentirano preko 6 tisuća žrtava, a u središnjicu Komisije proslijeđeni su podaci o preko pedeset jama i graba u kojima leže tijela poubijanih žrtava iz doba Drugog svjetskog rata i poraća. Pošto je prestankom rada Komisije prestao i rad na prikupljanju podataka o žrtvama, a znali smo da se na ovom našem području nalaze brojna neobilježena i neistražena grobišta i stratišta u jesen smo formirali Društvo koje je početnih godina radilo na području susjedne dvije Županije, a kasnije se rad Društva proširio i na ostala područja.

Eto rad Komisije koja je bila financirana sredstvima iz državnog proračuna RH, prestao je odlukom vlasti, a eto mi se danas možemo pohvaliti da smo kao volonterska udruga opstali 3 godine duže. Obilježili smo desetak grobišta na kojim se svake godine priređuju komemoracije i sjećanja na žrtve, a uspješna suradnja uspostavljena je i s brojnim udrugama iz Hrvatske, HZD-om, HDPZ-om, i Hrvatskim domobranom. Tu su uključeni; Virovitica, Bjelovar, Dubrovnik, Koprivnica, Varaždin, Čakovec, Sveti Ivan Zelina, Karlovac, Slatina, Split, Novi Marof, Varaždinske Toplice ..., udruga Macelj do braniteljskih udruga koje djeluju na ovom području. Suradnja je uspostavljena i s Vladinom Komisijom Republike Slovenije za rješavanje pitanja prešućenih grobova i žrtava, a povelja o suradnji potpisana je s Društvo za ureditev zamoćanih grobov iz Ljubljane koje vodi gospodin Franc Perme. U izdanom Zborniku slovenskog Društva procjenjuje se da je samo na slovenskom tlu poslije rata smrt našlo oko 190 tisuća Hrvata, bivših vojnika i civila. Koliko ih je ubijeno u ratu i poraću na ostalim područjima, od četnika i partizana, i ostalih vojski koje su ratovala u Drugom svjetskom ratu i poraću.

Ne samo da smo obilježili desetak grobišta, već smo i druge nastojali potaknuti da to učine, pa je tako došlo do podizanja spomen križeva i spomen obilježja diljem susjednih područja, Moždeneć, Knegineć...., a spomen križevi s upisanim žrtvama ratnog i poratnog razdoblja tako stoje danas u župi Vinica, Maruševec i Donja Voća.... O žrtvama i stradanjima pisano je u dnevnom i tjednom tisku, a tema o stradanjima ljudi na ovom, i s ovog području predstavljene su i na održanim kongresima koje pod vodstvom prof. dr. Zvonimira Šeparovića organizira Hrvatsko žrtvoslovno društvo. Tako su na Petom kongresu predstavljene podaci o svim grobištima s područja susjedne dvije županije. Redovito se izvješća o stradanjima i radu udruge mogu pratiti i na web stranicama Pietete, osnovano je Povjerenstvo za Republiku Sloveniju, a zahvaljujući Matici Hrvatskoj Čakovec o stradanjima izvješća su posljednjih desetak godina zabilježena i u Hrvatskom kajkavskom kalendaru.

Komunistička vlast nakon Drugog svjetskog rata ubijala po presudi i bez nje

U cilju obilježavanja grobišta i stratišta Uspostavljena je suradnja s obje Županije i brojnim općinama, a s posebnim osjećajem za očuvanje dostojanstva proganjanih i prešućivanih žrtava totalitarnog sustava uključila se i Varaždinska biskupija, od osnivanja Društva do današnjih dana.

Gospodin Lojzo Butorac iz Siska poslao mi je dopis da je s područja Međimurja po vojnim sudovima osuđeno i strijeljano više desetaka osoba, a koliki su ubijeni bez suda??

Gospodin Butorac navodi da je Vojni sud Komande zagrebačkog područja

Od 15. svibnja do kraja 1945. godine izrekao 853 presude i sve su glasile: na smrt strijeljanjem. Tako su osuđeni Tomo Tomašić r. 1898. u Strahonincu, osuđen 26. V. i strijeljan 1. VI. 1945. Josip Horvat, akad. slikar, r. 1904. u Čakovcu, osuđen 2. VI. i strijeljan 2. VI. 1945. Vinko Pevec r. 1916. u Totovcu, osuđen 1. VI. i strijeljan 5. VI. 1945. Ivan Paal r. 1893. u Čakovcu, osuđen 9. VII. i strijeljan 11. VII. 1945. Stjepan Preložnjak r. 1907. u Macincu, osuđen 11. VII. i strijeljan 12. VII. 1945.

Vojni sud Oblasti zagrebačke JA Vijeće kod Varaždinske komande

U srpnju i kolovozu 1945. ovaj sud je izrekao šest smrtnih presude i sve su žrtve Međimurci, navodi gospodin Butorac. Osuđen je Stjepan Rusak r. 1901. u Dol. Dubravi, bilježnik u Vratišincu, Rok Cimbola r. 1893. u Vratišincu, podvornik, Pavao Tuksar r. 1897. u Križovcu, ratar, Rudolf Sabo r. 1906. u Petešovcu, živio u Peklenici, mlinar, Mijo Jambrošić r. 1906. u Križovcu, živio u Peklenici, ratar, Jakob Šimunić r. 1887. u Podturnu, živio u Gor. Kraljevcu, ratar.

Divizijski vojni sud JA u Bjelovaru

Od svibnja do kolovoza 1945. ovaj sud je izrekao 1661 presudu. Iz ovoga kratkog vremena i velikog broja presuda vidi se da to nije bilo normalno suđenje. Svaki privedeni je bio kriv zbog toga što je Hrvat, pa se moglo suditi po kratkom postupku. Dijelom su suđeni na vremenske kazne, najčešće na 10, 15 i 20 godina, a dijelom na smrtne kazne. Većina osuđenih je iz okolice Bjelovara, a samo možda jedan iz Međimurja: Đuro Horvat iz Štefanca osuđen na smrt strijeljanjem.

Vojni sud Vojne oblasti zagrebačke JA Vijeće komande grada Čakovca

Presude su izrečene u srpnju i kolovozu 1945. i svi su osuđeni Međimurci:

Ivan Škvorc, trgovac, r. 1895. u s. Belica, osuđen na smrt strijeljanjem, Vinko Crnčec, stolar, r. 1889. u Nedelišću, na smrt strijeljanjem, Josip Jalušić, ratar, r. 1889. u Buzovcu, na smrt strijeljanjem, Josip Novak, r. 1883. u Nedelišću, na smrt strijeljanjem, Stjepan Crnčec, radnik, r. 1896. u Sv. Jurju na Bregu, na smrt strijeljanjem, Ivan Kaniški, oružnik, r. 1897. u Donjem Knegincu, na smrt strijeljanjem, Antun Mekovec, trgovac, r. 1896. u Čakovcu, na smrt strijeljanjem, Đuro Dobša, ratar, r. 1886. u N. Selu, opć. Varaždin, živio u Kuršancu, na 20 godina, Ivan Šopar, pekar, r. 1904. u Pribislavcu, na 10 godina, Mijo Major, ratar, r. 1890. u Štrukovcu, na 5 godina.

Vojni sud Vojne oblasti zagrebačke JA Vijeća kod komande grada Varaždina

Ovaj sud je 19. srpnja 1945. osudio na smrt strijeljanjem Antuna Škvorca r. 1917. u Zasadbregu, opć Sv. Juraj na Bregu. Kriv je što je 1942. stupio u hrvatsku vojsku i do kraja rata bio hrvatski vojnik.

Ubijeni bez sudske presude

Bez sudske presude ubijeno je preko 700 Međimuraca, što su utvrdili dosadašnji istraživači. Međutim, Kotarski NO Prelog je 13. studenog 1945. napravio popis od 42 imena, kojima treba konfiscirati imovinu jer su u toku rata ubijeni od naših vlasti bez svake presude i koji su za vrijeme oslobođenja ubijeni, a to su, po njihovom vlastitom priznanju:

Iz Preloga: Balent Gjula, Balent Aleksa, Baneli Franjo, Baranašić Matija, Stjepan Čonkaš, Franjo Horvat, Karol Jeđut, Franjo Kutnjak, Matija Šebaštijan, Antun Šošarić,

Fridrich Zimprich i Alojzije Žbulj. Iz Donjeg Pustakovca: Andrija Hrastić, Ivan Jančec i Rok Jančec. Iz Domašince: Stjepan Dervodelić, Stjepan Furdi, Ivan Lisjak i Antun Vargek. Iz Palinovca: Ivan Kuček, Adam Lovrenčić, Antun Magla i Ivan Sabol. Iz Trčišća: Ivan Čemerik, Jakov Gavez i Josip Gavez. Iz D. Vidovca: Franjo Petrović i Franjo Premec. Iz Oporovca: Valent Gosarić i Mato Švenda. Iz D. Dubrave: Đuro Majer i Dragutin Miser. Zatim po jedan iz Čehovca Antun Ilijaš, iz Cirkovljana Stjepan Kutnjak, iz Goričana Đuro Blažek, iz D. Kraljevca Remuš Zadravec, iz D. Mihaljevca Gašpar Marković, iz Hemuševca Rok Habuš, iz Držimurca Antun Horvat, iz M. Subotice Stjepan Kozjak, iz Strelca Valent Pintarić i iz Štefanca Stjepan Janković.

Komunistička vlast poubijala više stotina tisuća Hrvata, a ne manji broj primorala na odlazak u inozemstvo

Danas možemo zaključiti da je u dvadesetom stoljeću, od nacizma i komunizma, Hrvatska ostala bez više stotina tisuća stanovnika, taj broj prelazi broju današnjih nezaposlenih, a zbog progona i šikaniranja komunističkih vlasti, kao i uskraćivanja i onemogućavanja zapošljavanja i sprječavanja samostalnog obavljanja poslova više stotina tisuća Hrvata bilo je, zbog osiguranja sredstava za preživljavanje vlastitih obitelji, prisiljeno potražiti posao i vlastitu egzistenciju u inozemstvu privremenim zapošljavanjem koje je često završilo napuštanjem rodne grude i zavičaja.

Na krilima nacističko-komunističke ideologija, kao i raznih totalitarnih sustava dvadesetog stoljeća gažena su osnovna ljudska prava, a u zatiranju sloboda obespravljenih naroda, grupa i pojedinaca ubijeni su deseci milijuna ljudi diljem Svijeta. Kako bi se žrtvama komunističkih i nacističkih zločina odalo dužno poštovanje od strane Vijeća Europe predloženo je sjećanje na te žrtve, a kao Dan sjećanja na žrtve totalitarnih ideologija predložen je 23. kolovoz, datum na koji su 1939. godine nositelji vlasti oba sustava potpisali sporazum o nenapadanju, poznatiji kao pakt Hitler-Staljin. Ove godine Dan sjećanja po drugi puta obilježili smo u Međimurskoj županiji, a po prvi puta i u Varaždinskoj županiji.

Smatramo da svaki čovjek kao minimum koji smo mu kao zajednica dužni osigurati je pravo na grob, što smo kao ljudi europskih civilizacijskih dostignuća s dužnim poštovanjem i pijetetom dužni provoditi.

Često puta to žrtvama nije omogućeno te se pitamo što nam preostaje. Ostaje nam za žrtve moliti i na njih podsjećati, a to nam govore i rezolucije Vijeća Europe i deklaracija Sabora

Još jednom Vam zahvaljujem što ste se odazvali na današnju komemoraciju te Vas pozivam da i to nadalje činite, a nevinim žrtvama mirni spokoj u znanim i neznanim grobovima, na brojnim poznatim i nepoznatim stratištima i grobištima. Počivali u miru.

Ne zaboraviti lučiti žrtve od krvnika, dobro od zla

Prisutnima se potom obratio i Petar Novački, predsjednik Skupštine Međimurske županije koji je, nakon upućenog pozdrava, rekao: Povijesno gledano u svijetu, a i na ovim prostorima, dolazili su i prolazili razni sistemi, razne ideologije. Prošlo stoljeće opečatila su dva ..izma, braća jednako zlih roditelja – fašizam i komunizam.

Ne stotine, ne tisuće, već milijune žrtava ostavljali su na svom putu. Od slobodarskog svijeta osuđeni, ratovima satruti, otišli su poraženi u ropotarnicu povijesti.

Nama i budućim generacijama žrtve znanih i neznanih grobova i grobišta upućuju molbu i obvezu da na vrijeme prepoznamo i svom žestinom ugasimo i najmanju iskru tih pošasti koja se skrivaju u mračnim ostacima neprosvijećenosti.

Poklonimo se žrtvama, opraštajmo poput njih, ali nemojmo ih nikad zaboraviti. Nikada zaboravljati lučiti žrtve od krvnika, dobro od zla.

O žrtvama župe Vratišinec pogubljenima i „nestalima“ u poratnom razdoblju Drugog svjetskog rata progovorila je Barbara Turk: - Među žrtvama je i vlč. Hinko Kroder, župnik u Vratišincu. Mučenik Kroder, iako Bavarac, jako je zavolio Hrvatsku i izvrsno je govorio hrvatski jezik. Osjećao se Hrvatom i borio se za dobrobit Hrvatske, osobito protiv mađarizacije u Međimurju. Nije se bavio politikom. Bio je dobar pastir svoga stada. Kao župnik proveo je 24 godine u Vratišincu i uzorno vodio svoju župu. Sve optužbe koje su protiv njega naveli komunisti, bezočne su laži.

Na Veliku Gospu 1947. ubijen Valent Tuksar

Vlč. Kroder bio je uzoran svećenik, o čemu govore brojna svjedočanstva župljana. Izgarao je za svoje vjernike - Hrvate. To je bilo dovoljno da ga ondašnja partija stavi na listu nepoželjnih i da ga strijelja. Čim su komunisti došli na vlast, nakon Drugoga svjetskog rata, zatvorili su župnika Krodera u stari grad u Čakovcu, a zatim su ga odveli u Varaždin i strijeljali.

Nakon Drugoga svjetskog rata ubijeni su i ostali mještani Vratišince: Josip Manarić i tadašnji poštari Roko Cimbola. Godine 1947. i naselje Peklenica je u jednom danu ostalo bez četvorice mladića, dvadesetogodišnjaka. Uhićeni, odvedeni i ubijeni su bili Josip Razlek, Roko Novinić, Vid Zadavec i Antun Horvat. Podanici zločinačkog komunizma našli su povod za uništenje još desetak Hrvata iz Peklenice, od kojih se danas znaju imena Valenta Tarandeka, Rudija Saboa, Valenta Škvorca, Mije Jambrošića i Valenta Munđara. U Gornjem Kraljevcu na stravičan način ubijen je hrvatski domoljub, intelektualac i vjernik Valent Tuksar. Za vrijeme mađarske okupacije Međimurja, Valent je zastupao međimurske Hrvate u Varaždinu gdje je bio u izbjeglištvu do kraja rata. Na blagdan Velike Gospe 1947., nakon povratka s hodočašća iz Marije Bistrice, uhićen je i strijeljan ispred kuće, pred ženom i djecom, dok su mu braća bila uhićena i mučena. Ivan Tuksar dva je tjedna prije toga odveden u nepovrat i ubijen, kao i djevojka mu Cecilija Varošaneć. Na sličan način nestali su još i Jakob Šimunić, Tomo Tkalec i Slavo Sršan, kao i Antun Turk iz Križovca. Posljednja žrtva polustoljetnoga jugokomunističkog terora bio je Rudi Mutvar iz Križovca, uhićen 1987., u pritvoru mučen i na smrt pretučen zbog pjevanja hrvatskih domoljubnih pjesama. Većini navedenih mučenika ne zna se za grob pa im je ovo spomen obilježje i mjesto gdje se za njih mogu zapaliti svijeće.

Potom je uslijedilo polaganje vijenaca koje su položili, Petra Turk te Ivan Pavlović i Franjo Črep, te u ime obitelji stradalih i ubijenih komunističkih žrtava Karolina Turk, Marija Novak i Ivan Turk, a komemoraciji i misi zadušnici odazvali su se i Klara Šoltić i Magareta Nerer sestre ubijenog Ivana i Valenta Tuksara, Branko Mađarić, sin Josipa Mađarića, kao i rodbina od Nijemaca ubijenog župnika Ivana Mađarić te rodbina ostalih stradalih i žrtava.

Molitvu kod spomen obilježja predvodio je vlč Tomislav Antekolović, župnik iz Murskog Središća naglasio je da je nakon rata u Varaždinu „nestala“ i njegova sestrična i stric, (Stjepan Antekolović, sin Josipa i Terezije rođene Kišiček, rođen 22. rujna 1898. godine u Žarovnici i njegova kći Milak Antekolović, rođena 6. prosinca 1924. godine u Žarovnici, kći Stjepana i Ljube rođene Mavrek koji su 18. srpnja 1945. godine odvedeni iz Varaždina po organima OZNE, te im se od tada zameo svaki trag, tako da se o njima više ništa ne zna. Op f. talan)

Sjećanje na poginule hrvatske branitelje i žrtve komunističkog terora župe Vratišinec završilo je misom zadušnicom koju je služio vlč Antekolović, a pred oltarom bile su izložene fotografije ubijenih svećenika, vlč Ivana Mađarića, ubijenog od nacista i župnika župe Vratišinec Hinka Krodera, odvedenog od komunista.

Na ubijenog župnika Hinka Krodera podsjeća vitraj sa slikom Sv. Hinka na zapadnoj strani crkve koji je dao podići vlč Hinko Goričanec, a ispod kojeg je zapisano: U znak zahvalnosti za dar svećeništva: Roditeljima Petru i Elizabeti Goričanec; župnicima: Hinko Kroder 1919 – 1945; Ivan Mihalić 1945 – 1951; Ljudevit Balent 1951 – 1980. podiže svećenik Hinko Goričanec, svećenik, 2002. godine.

Nakon mise organiziran je prigodni domjenak na kojem je Josip Kolarić upoznao prisutne s radom Društva na području Međimurja, a sudionicima sjećanja pokazao je dva zlatna prstena koji su pronađeni kod ekshumacije žrtava zapadnog dijela grobišta „Sep“ u župi Macinec. U svom izlaganju naglasio je da se sjećanja na žrtve poratnih likvidacija jugo-komunističkog terora organiziraju najčešće povodom državnih praznika. Tako je povodom Dana državnosti komemoracija na grobištu Leš u Kotoribi, od 2001. godine, u Gornjem Hrašćanu na grobištu Sep 5. kolovoza, na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, a od 2008. godine Društvo Dan neovisnosti Republike Hrvatske obilježava sjećanjem na žrtve župe Vratišinec. U znak sjećanja na žrtve Repove šume kod Štrigove poubijane potkraj ožujka 1947. godine molitva je na godišnjicu stradanja, a druge subote u mjesecu srpnju na žrtve grobišta Ksajpa u Šenkovcu kod Čakovca.

Zapis o progonu vlč Mihalića

Vlč. Ivan Mihalić, rođen u Vratišincu 13. rujna 1913. godine. „Bio je kapelan u Bjelovaru. Iduće 1945. godine upravitelj je rodne župe Vratišinec. No, uhićen je i osuđen na robiju. U zatvoru je od 1945 do 1950 godine. Dne 23. svibnja 1950. ponovno je preuzeo župu Vratišinec, ali je razriješen dužnosti župnika već 5. kolovoza iste godine. Osjeća se nesigurnim i progonjenim i nakon robije, pa se sklanja po raznim župama. Od 8 siječnja 1951. godine do 8. listopada 1952. župnik je u Čadavici. Tada mu uspijeva pobjeći u iseljeništvo. Odlazi u Australiju... stoji zapisano u knjizi Spomenica ljubavi Zagrebačke nadbiskupije, autora dr. Stjepana Kožula. Kada komunisti i razni poslušnici komunističkog sustava nisu uspjeli sami pokrenuti razvoj i ideje ugraditi u napredak i razvoj sredine u kojoj su živjeli okomili su se na svećenike i inteligenciju. Svoj predani rad vlč Mihalić ugradio je pomoći katoličkoj crkvi i Hrvatima gdje je živio.

Tako čitamo na <http://www.zupa-svkriz.hr/duhovnost/razno/australija1.htm>: Vlč. Ivan Mihalić je inače bio prvi hrvatski svećenik koji je uopće nakon Drugoga svjetskog rata stigao u Australiju. Bilo je to početkom 1953. U Adelaideu ga je primio tadašnji nadbiskup hrvatskoga podrijetla Mate Beović, a već 1955. zatičemo Mihalića u Sydneyu, odakle nakon dvije godine odlazi za Melbourne. Godinu dana kasnije (1958.) vraća se u Adelaide, gdje boravi sve do 1971. Iz Adelaide odlazi u London pokraj Toronta u Kanadi, gdje organizira hrvatsko dušobrižništvo, i vraća se u Australiju u pomoć vlč. Kasiću 1979., sada već kao umirovljenik. Godine 1983. teško je stradao u prometnoj nesreći, a do smrti 1985. živio je u Adelaideu.

Osnovao je Hrvatsku katoličku misiju u Adelaideu, a kasnije i u Kanadi. Eto tako je život završio Međimurju i Hrvatskoj odan svećenik, Ivan Mihalić, koji zbog sustava koji ga je progono nije mogao svećeničku službu vršiti ni u rodnoj župi ni u Hrvatskoj. Iako je od doba komunizma u Hrvatskoj prošlo već skoro dva desetljeća ni do danas se njihovim žrtvama nisu podigla dostojna spomen obilježja, ni po župama ni po općinama, a brojna su i grobišta koja nisu obilježena. Vjerujem da će u doglednoj budućnosti u svakoj katedralnoj crkvi, u sjedištu biskupije biti postavljena spomen ploča sa imenima stradalih i ubijenih svećenika, a isto da će se dogoditi i u muškim i ženskim samostanima različitih redovničkih zajednica.

Tekst i fotografije Franjo Talan, *predsjednik Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava Varaždin osnovanog 20. 09. 2000. (voditelj Istraživačkog središta Varaždin Komisije za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava, od početka 1997. do njenog ukidanja)*

Za objavu na portalu pripremio Dragutin Šafarić

Na slici 1: Spomen obilježje hrvatskim braniteljima i žrtvama jugo-komunističkog terora župe Vratišinec podignuto je na darovanom zemljištu nasuprot groblja
Fotografija pod nazivom: [1-spomenik.jpg](#)

Na slici 2: Prije svake komemoracije izvodi se hrvatska himna Lijepa naša domovina koju su sudionici sjećanja otpjevali uz zvukove flaute učenice Barbare Turk
Fotografija pod nazivom: [2-hrvatska himna](#)

Na slici 2a: O žrtvama u Međimurju govorio je Josip Kolarić, predsjednik podružnice *Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava – Čakovec* i predsjednik *Društva za obilježavanje grobišta žrtava komunizma*
Fotografija pod nazivom: [2a-josip kolaric](#)

Na slici 3: Petar Novački, predsjednik Skupštine Međimurske županije naglasio je: *Nikada zaboravljati lučiti žrtve od krvnika, dobro od zla.*

Fotografija pod nazivom: [3-petar novacki](#)

Na slici 4: O poratnim žrtvama župe Vratišinec, stradalih od jugo-komunističkog terora govorila je Barbara Turk

Fotografija pod nazivom: [4-barbara turk](#)

Na slici 5 i 6: U spomen na hrvatske branitelje i žrtve položeni su vijenci i zapaljene svijeće
Fotografija pod nazivom: [5-IMG_9976](#) i [6-IMG_9981](#).

Na slici 7: Molitvu kod spomen obilježja predvodio je vlč Tomislav Antekolović, župnik iz Murskog Središća koji je potom služio i misu zadušnicu

Fotografija pod nazivom: [7-molitvu predvodi vlč Antekolovic](#) .

Na slici 8: Iako u poodmakloj dobi, shrvani bolešću, sjećanju su prisustvovali sestre i sin, kao i ostala rodbina i prijatelji

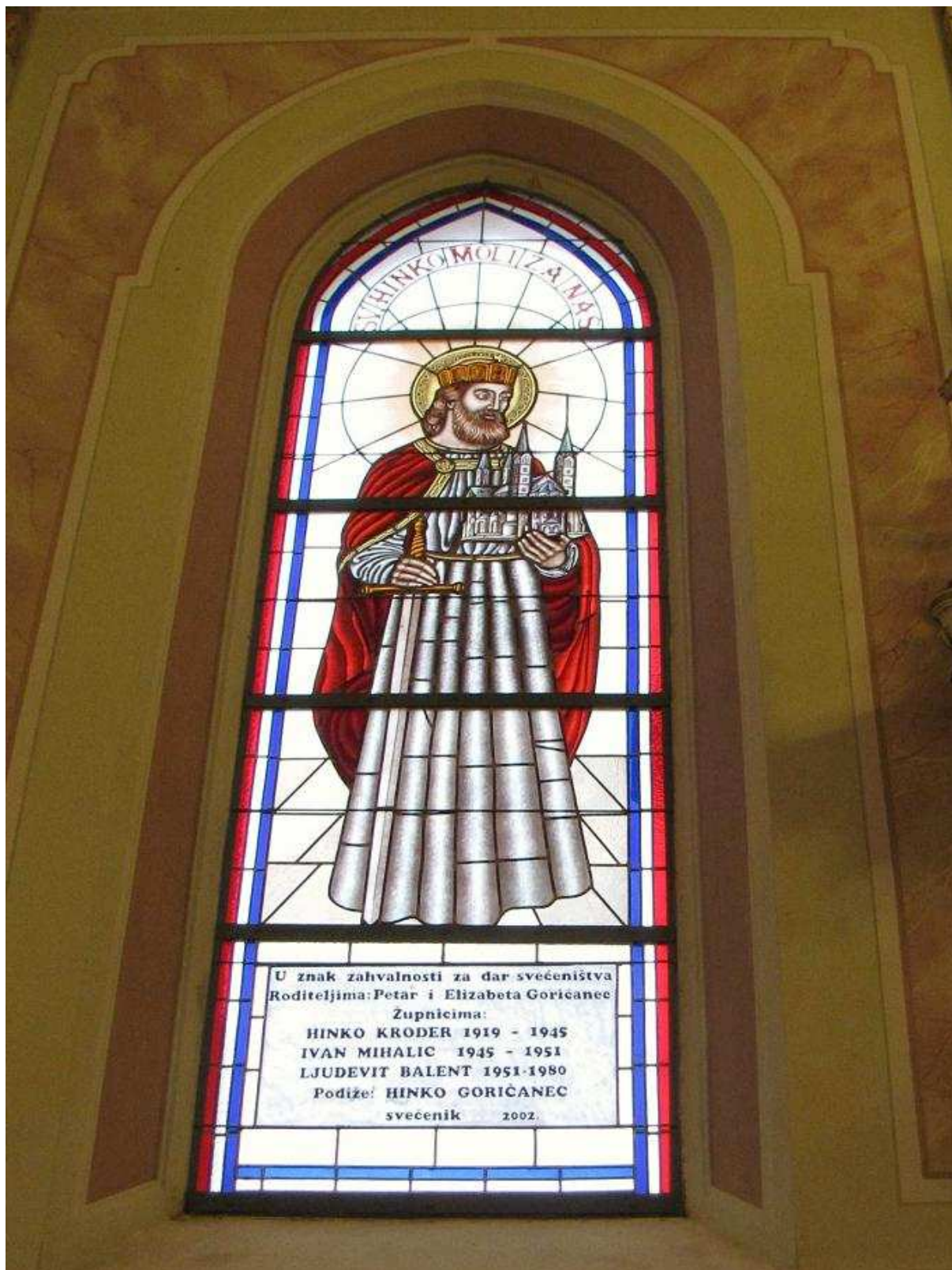
Fotografija pod nazivom: [8- rodbina](#)

Na slici 9: Za vrijeme mise pred oltarom župne crkve Uzvišenja sv. Križa bile su izložene fotografije ubijenih svećenika, vlč Ivana Mađarića, ubijenog od nacista i župnika župe Vrtišinec Hinka Krodera, odvedenog od komunisti.
Fotografija pod nazivom: [9-svecenici Hinko i Ivan](#)

Na slici 10: Svećenik Hinko Goričanec je 2002. godine, u znak zahvalnosti za dar svećeništva, roditeljima Petru i Elizabeti i župnicima dao postaviti vitraj sa slikom Sv. Hinka
Fotografija pod nazivom: [10-vitraj u znak zahvale](#)

Na slici 11: Na druženju nakon mise razgovaralo se o žrtvama i grobištima, a prisutnima su pokazani i prsteni pronađeni kod ekshumacije grobišta Sep izvedenog 2009. godine.
Fotografija pod nazivom: [11-prsteni](#)

